

چند گزارش از مراسم

چهاردهمین سالگرد قتل عام زندانیان سیاسی

در مناطق مختلف جهان

ابتدا به گزارش مراسمی می پردازیم که بدین مناسبت به فراخوان سازمان زنان هشت مارس (ایرانی، افغانستانی) برگزار شد.

لندن

۲۸ سپتامبر

در این مراسم پس از خوش آمدگویی، آذر درخشان پیرامون شعار «نه فراموش می کنیم، نه می بخشیم» به سخنرانی پرداخت. (متن سخنرانی در همین شماره درج شده است) سپس خالده نیازی شاعر مبارز افغانستانی صفحاتی از دفتر شعر خود را برای حاضران خواند. از لابلای شعر او فریاد زنان افغانستانی به گوش می رسید. شعر خالده صدای اعتراض زنان به مرتجعین و اربابان بین المللی آنها بود که با شعبده بازی عناصر مومیایی را از قعر تاریخ بیرون کشیده و می خواهند به نام تجدد و مدرنیسم به خورد مردم ستمدیده بدهند. آنگاه نوبت به مینا اسدی رسید که مانند هر سال با نظم و نثر شیوای خود، یاد جانباختگان کشتار ۶۷ را زنده کند. او در صحبت های خود روشن کرد که «بی طرفها» یعنی کسانی که در جنگ تن به تن مردم با جمهوری اسلامی به اصطلاح موضع بیطرفانه اتخاذ می کنند، در واقع شانه به شانه رژیم جنایتکار اسلامی ایستاده

اند. مینا اسدی گفت که برخی به بکار بردن واژه پیروز در شعر من ایراد گرفته اند که «تو یک شاعر و یک زن هستی پس شعرت باید زیبا باشد و نباید به این واژه های زشت آلوده شود.» اما من نمی دانم برای توصیف این جنایتکاران چه واژه ای بکار ببرم و تا زمانی که جمهوری اسلامی وجود دارد من از عشق و چیزهای لطیف سخن نخواهم گفت. من از جنایات اینان خواهم گفت و از رنج مردم. چرا که می خواهم شعرم صدای درد و رنج و مبارزه مردم علیه این رژیم باشد.

در انتها مینا اسدی قطعه تکان دهنده «الف، لام...» را خواند. (این قطعه در همین شماره نشریه درج شده است) مینا سخنان خود را با این جمله صمد بهرنگی به پایان برد که «ای کاش مسلسل پشت شیشه مال من بود.»

بخش بعدی برنامه به شعرخوانی زیبا کرباسی اختصاص داشت. اشعار پر شور و موثر زیبا با استقبال جمعیت روبرو شد. در این میان بویژه می توان به شعر سنگسار اشاره کرد. زیبا علاوه بر شعر خوانی به تدارک این مراسم کمک شایانی کرده بود. در بخش پایانی، گیسو شاکری هنرمند آزادیخواه، به اجرای چند تصنیف پرداخت. آخرین ترانه گیسو «دایه دایه» بود. گیسو

گفت این ترانه برای من یادآور خاطره مقاومت زندانیان مبارز و اطمینانی است که به ادامه راه توسط رفقایشان داشتند. مراسمی که با حضور بیش از صد نفر برگزار شد و ۴ ساعت به طول انجامید، همبستگی عمیق مردم آزادیخواه و مترقی در خارج کشور با خانواده های زندانیان سیاسی را بازتاب می داد. می دانیم که خواست حداقل آنان زنده نگاه داشتن کشتار سال ۶۷ بر صفحه تاریخ و خنثی کردن ترفندهای سیاسی مرتجعین حاکم برای کمرنگ کردن این جنایت تاریخی است. پاسخگویی به این خواست وظیفه همگی مبارزان است.

کلن ، آلمان

۱۹ سپتامبر

مراسم کلن با خوش آمدگویی به حضار آغاز شد. سپس تحلیل مختصری از علل کشتار زندانیان سیاسی و سیاستی که جمهوری اسلامی در مقطع سال ۶۷ در پیش گرفت، ارائه شد. بعد از آن نوبت به گزارشی از وضعیت چند زن زندانی سیاسی در ترکیه رسید. این گزارش را نماینده کمیته «می خواهم گذشته ام را پس گیرم» ارائه کرد. او به مبارزات زندانیان سیاسی در ترکیه در مقابل با طرح سلولهای F و

سرکوب این مبارزات توسط رژیم ترکیه پرداخت. طی آن مبارزات و اعتصاب غذای زندانیان سیاسی دهها تن جان باختند. (متنی از این دوستان در این شماره چاپ شده است.)

مراسم با اجرای موسیقی و سرودها و ترانه های انقلابی ادامه یافت. شرکت کنندگان در جلسه به یاد همه جان باختگان، سرودهایی که زندانیان در سیاهچال های رژیم و قبل از اعدام زمزمه می کردند را با هم خواندند.

● ایران

این متن گزیده ای است از سخنان زهره معینی از خانواده جانباختگان سال ۶۷ که از رادیو همبستگی پیاده شده است.

.. روز پنج شنبه هفت شهریور ماه امسال در خانه یکی از شهدا مراسم گرفته شد. در ایران اینطور بود که ما معمولاً بصورت جمعی مراسم را می گرفتیم. مثلاً سه یا چهارتا از خانواده های شهدا بصورت مشترک در خانه یکی از بچه ها که امکاناتش بیشتر بود مراسم می گرفتند. هفته قبل نیز در خانه یکی از شهدا مراسم گرفته شد. فرق اساسی این مراسم با سالهای قبل این بود که در واقع برگزارکنندگان فعال، بچه های این شهدا بودند. بچه ها در وسط جمع قرار گرفتند و با خواندن سرودهای سنتی و آوازهای محلی ایرانی مراسم را شروع کردند...

این جلسه با حضور ۲۰۰ الی ۲۵۰ نفر برگزار شد. روز بعد که هشت شهریور بود تمام خانواده ها با بغل های پر از گل به خاوران رفتیم. تمام خانواده ها گل ها را می برند آنجا و بصورت ایستاده در خاک می گذارند و بعد محلی را که بعنوان سمبل قبرهای بچه هاست گل باران می کنند و معمولاً عکس های آنان را نیز در آن

قسمت می گذارند. بعد دور آنجا جمع می شوند، اول مادرها شروع می کنند به خواندن مرثیه های محلی و آوازهای سنتی خودشان یا تعریف کردن خاطرات خودشان از بچه هایشان. بعد تمام جمع شروع می کند به خواندن دستجمعی سرودهای انقلابی و آوازهایی در رابطه با کشتار و این فاجعه. البته این گردهمایی با حضور فعالانه نیروهای سیاسی یعنی زندانیان سیاسی که در مقطع سال ۶۷ کنار این شهدا و شاهد آن فاجعه بودند برگزار می شود. خیلی از این افراد امسال فعالانه در این مراسم شرکت داشتند. خیلی هاشان از شهرهای دور مثل مشهد یا اصفهان آمده بودند تا کنار خانواده ها باشند....

چنین مراسمی هر سال از زمانی که خبر کشتار به گوش خانواده ها رسید برگزار شده است. در همانجا چهلم بچه ها هم برگزار شده بود. هر جمعه اول ماه قرار خانواده ها این بود که به خاوران برویم. تقریباً همه خانواده ها حضور داشتند... معمولاً مزدوران رژیم می آمدند و به ما برخورد می کردند. می گفتند اینجا هیچ چیز نیست. به شما دروغ گفته اند. ما اینجا کسی را دفن نکرده ایم. شما اشتباه می کنید اینجا می آئید. خاوران یک در میله ای دارد که خیلی بلند است. معمولاً در را قفل می کردند و نمی گذاشتند داخل شویم، ولی خانواده ها همانجا می نشستند و گلها را به آن میله ها وصل می کردند. جوانترها از آن میله ها رد می شدند و می رفتند تمام خاوران را گل باران می کردند. در واقع رژیم سر این مسئله خیلی حساس بود و همیشه برخورد می کرد. کما اینکه همین روز جمعه هم دوباره آکندند ولی چون جمعیت زیاد بود جلو نیامدند. منتهی نکته مهم مطرح کردن این قضیه است. رژیم آن موقع می ترسد که آن قضیه مطرح شود!

خواهش من فقط این است که مراسم بزرگداشت این جان باختگان برگزار شود. و هر جایی به خانواده ها کمک شود تا مسببین و عاملین این فاجعه شناسائی و محاکمه بشوند. تا از ادامه چنین فاجعه هایی جلوگیری بشود. نگذاریم که این کشتار وحشیانه به فراموشی سپرده شود. ما یک مرثیه محلی داریم از زبان یک انقلابی مبارز که وقتی او را برای اعدام می برند، با شجاعت خودش فرمان آتش را می دهد و خطاب به حاضرین می گوید من به دشمن نه گفتم و مطمئن هستم که رفقا و برادرانم هزار هزار هستند و انتقام خون مرا می گیرند. مادر و همسر و فرزندان مرا در پناه خودشان نگاه می دارند. واقعا دوستان خانواده های شهدا در طی دورانی که فرزندان و شوهران آنها در زندان بودند و بعد از اعدام آنها خیلی سختی کشیدند. اما در تمام این دوران با چنگ و دندان و زیر مش و لگد پاسداران رژیم خاوران را بعنوان سند جنایت رژیم حفظ کردند. آنها را تنها نگذارید! و با اینکه بعد از چهارده سال خسته هستند به آنها امید بدهید و کمک کنید تا عاملین این فاجعه را شناسائی کنند....

واقعا می بینم که بعضی از دوستان در خارج کشور با طرح کردن این مسئله که مثلاً این مراسم از طرف فلان گروه گرفته شده، احساس مسئولیت نمی کنند... واقعا دوستان حرمت خون و آرمان این شهدا بالاتر و والاتر از آن است که بتواند با این حرفها آلوده شود. فرزندان آن شهدا واقعا چشم امید به دوستان خارج کشور دارند.

اخبار زیر برگرفته از رادیو برابری است.

● کانادا، تورنتو

۱۴ سپتامبر

مراسم به دعوت کمیته برگزاری چهاردهمین سالگرد قتل عام زندانیان سیاسی که از فعالین احزاب و سازمانهای

اتاوا) بودند، برگزار شد. آکسیون از برابر پارلمان کانادا آغاز و تا مقابل سفارت جمهوری اسلامی ادامه یافت. هدف عمده از این حرکت افشاگری در مورد کشتار زندانیان سیاسی در تابستان ۶۷ و اعتراض به بازداشت ناصر زرافشان و دیگر زندانیان سیاسی و عقیدتی بود. نیروهای شرکت کننده عبارت بودند از بلوک چپ موتر آل، هواداران سازمان فدائیان اقلیت در اتاوا، و کمیته برگزاری مراسم یادمان جان باختگان در تورنتو متشکل از فعالین حزب کمونیست ایران، کومله، راه کارگر، طوفان، حزب کمونیست ایران (م ل م) و برخی افراد مستقل.

گلزار خاوران

◆ فرانسه، پاریس

۲۱ سپتامبر

جلسه ای به فراخوان انجمن دفاع از زندانیان سیاسی عقیدتی در چهاردهمین سالگرد قتل عام زندانیان سیاسی برگزار شد. در این جلسه که نزدیک ۲۰۰ تن در آن شرکت داشتند، نخست گزارش کوتاهی از یک سال ترور و سرکوب در جمهوری اسلامی داده شد. بقیه برنامه به تک نوازی گیتار، شعرخوانی نعمت میرزا زاده که با ویلون همراهی می شد، و اجرای نمایش «شبنم های آتشین» از گروه نینا و به بازیگری پروانه سلطانی و داود راستگو اختصاص یافت.

چند مراسم یادمان جان باختگان قتل عام تابستان ۶۷ توسط کانون زندانیان سیاسی ایران (در تبعید)

◆ استرالیا، سیدنی

اول سپتامبر

مراسم سیدنی توسط کانون و تشکل مستقل زنان برگزار شد. این مراسم با اعلام یک دقیقه سکوت به احترام جان باختگان آغاز شد. سپس پیام کانون، واحد استرالیا و تشکل

زندانیان را برای حضار توضیح داد (گزارشی در مورد آثار وی در شماره ۲ نشریه هشت مارس درج شده است). سپس دو تن از شاعران مقیم ونکوور یعنی مجید میرزائی و مهرانگیز جهانشاهی به شعرخوانی پرداختند. در سالن برگزاری مراسم، نمایشگاهی نیز از آثار زندانیان سیاسی مکزیکی و خانواده های آنان بر پا بود. یکی از انقلابیون تبعیدی مکزیکی که مقیم ونکوور است، طی سخنانی ضمن ابراز همبستگی با زندانیان سیاسی و مردم ایران، از وضعیت زندانها، اعمال شکنجه و سرکوب در مکزیکی گفت. این مراسم که به دعوت انجمن مهاجرین و پناهندگان ایرانی برگزار شده بود، با یک دقیقه سکوت آغاز و با یک دقیقه کف زدن بیاد قهرمانی های زندانیان سیاسی ایران به پایان رسید.

◆ کانادا، اتاوا

۲۸ سپتامبر

در این روز تظاهرات مشترکی در اتاوا پایتخت کانادا توسط فعالین چپ انقلابی ایران که از شهرهای عمده شرق کانادا (تورنتو، موتر آل و

چپ رادیکال و مستقل در این شهر تشکیل شده بود، برگزار شد. این مراسم گسترده با استقبال ایرانیان ساکن تورنتو مواجه شد. در این مراسم علاوه بر خاطرات زندان، سرودخوانی و اجرای موسیقی، فیلم «درختی که بیاد می آورد» ساخته مسعود رئوف که در ارتباط با کشتار ۶۷ تهیه شده، به نمایش در آمد. در این مراسم دو تن از بازماندگان قتل عام سال ۶۷ سخنرانی کردند. یکی از آنها کاظم، از فعالین سازمان کارگران انقلابی ایران بود و دیگری علی، که بخاطر فعالیت در اتحادیه کمونیستهای ایران (سربداران) سالها در سیاهچالهای رژیم اسلامی بسر برده بود. آنها ضمن بیان خاطرات خود به بررسی مسائل زندان پرداختند.

◆ کانادا، ونکوور

۲۸ سپتامبر

در مراسم این شهر سودابه اردوان نقاش و مجسمه ساز که خود یکی از بازماندگان آن جنایت عظیم است، سخنرانی کرد. او با نمایش اسلاید نقاشی هایی که عمدتاً در زندان کشیده بود، وقایع و مناسبات در

مستقل زنان قرائت شد. برنامه با اجرای موسیقی، شعرخوانی و سخنرانی غلام بقایی ادامه یافت. سپس سخنرانی تلفنی میهن روستا پخش شد که مورد استقبال قرار گرفت. مراسم با خواندن بیانیه کانون و تشکل به پایان رسید. در این مراسم بیش از صد نفر شرکت کردند.

● سوئد، استهکلم

۷ سپتامبر

مراسم با یک دقیقه کف زدن به احترام جان باختگان آغاز شد. سپس گروه کر کانون سرود زندانی را آغاز کرد. نازلی، زندانی سیاسی سابق از تجربه شخصی خود در تابوت های حاج داود رئیس وقت زندان قزل حصار گفت. جمعیت حاضر که به ۲۵۰ نفر بالغ می شد، بشدت تحت تاثیر قرار گرفت و شعار مرگ بر جمهور اسلامی سر داد. بعد از او نوبت به نمایش فیلمی رسید که با استفاده از عکس و طرح، جنایات رژیم را نشان می داد. اجرای چند سرود و ترانه توسط گروه هنری گلبنگ بخش دیگری از مراسم بود. آنگاه میهن روستا درباره «تاثیر زندان، شکنجه و اعدام بر خانواده های در گیر مسئله زندان» سخنرانی کرد.

● هلند، آمستردام

اول سپتامبر

مراسم آمستردام را کانون، واحد هلند، سازمان فدائیان (اقلیت)، سازمان دانشجویان هوادار چریک های فدائی خلق ایران، انقلابیون کمونیست و شورای زنان ایرانی متحدا برگزار کردند. در این مراسم مجموعه ای از خاطرات زندانیان سیاسی سابق بازخوانی شد. سپس حمید طباطبائی آهنگساز و بیانیه است به اجرای چند قطعه پرداخت. سخنرانی و شعرخوانی نعمت میرزا زاده بخش دیگری از این مراسم بود. سرانجام نوبت به نمایش «درختی که به یاد می آورد» رسید.

● آلمان، کلن

۳۱ آگوست

مراسم با اعلام یک دقیقه سکوت و خواندن شعری از پابلو نرودا آغاز شد. فرزاد سارانی بیانیه کانون را قرائت کرد. آنگاه محمود خلیلی یکی از بازماندگان قتل عام ۶۷ به شرح مشاهدات خود پرداخت. ۵۰ نفری که به سخنان او گوش می دادند، بشدت تحت تاثیر قرار گرفته بودند. آنگاه نوبت به سخنرانی میهن روستا که یکی از فعالین جنبش خانواده های اعدامیان است، رسید. در پایان چند ترانه و

سرود اجرا شد و جمعیت حاضر در سالن دستجمعی با هم سرودهای انقلابی خواندند.

● آلمان، ماینز

۷ شهریور

کانون واحد آلمان مراسم این شهر را همراه با شورای دمکراتیک و مترقی ایرانیان در ماینز برگزار کرد. بعد از یک دقیقه سکوت، همگی سرود زندانی را با هم خواندند. شهلا شفیق درباره اوضاع جامعه اسلامی و زندان اسلامی سخنرانی کرد. بعد از او نعمت میرزا زاده درباره زندان پیش از جمهوری اسلامی سخن گفت و بعد از اشاراتی به شرایط کنونی جامعه به شعرخوانی پرداخت. مژده یکی از زندانیان سیاسی سابق، خاطرات خود را از تابستان ۶۷ تعریف کرد.

● آلمان، دورتموند

۷ سپتامبر

مراسم این شهر توسط کانون واحد آلمان سازمان دمکراتیک زنان مدافع صلح و عدالت و متحدا برگزار شد. در این مراسم نکیس باقریان، مهران حسینی و آیدا پاتوسیان سخنرانی کردند. بیانیه های کانون و سازمان دمکراتیک زنان نیز قرائت شد. ★

کمک های مالی رسیده:

فریده از آمریکا - ۱۰۰ دلار

فرزانه از کانادا - ۲۰۰ یورو

واحد هشت مارس هلند - ۱۰۰ یورو

دسته هشت مارچ متشکل از یاران افغانستانی ما طی نامه ای به آدرس مجله، ضمن تشکر به ما اطلاع دادند که مبلغ معادل ۱۸۵۰ یورو کمکهای مالی جمع آوری شده در اروپا توسط فعالین سازمان زنان هشت مارس (ایرانی و افغانستانی) را دریافت کرده اند.

